

Sanja Vulić
Zagreb

O HRVATSKIM PUČKIM IMENIMA CVJETNICE I VELIKOGA TJEDNA NA KVARNERU I U SREDIŠNJOJ ISTRI

UDK: 811.163.42'373(497.57)

Rukopis primljen za tisak 25. 9.2014.

Izvorni znanstveni članak
Original scientific paper

U ovom se radu razmatraju razlike u hrvatskim pučkim imenima Velikoga tjedna i dana u Velikom tjednu. Analiza se temelji na primjerima iz različitih čakavskih govora autohtonoga stanovništva koje je na tim prostorima od samih početaka doseljavanja Hrvata, te na primjerima iz različitih čakavskih govora stanovništva koje se na tom prostoru naselilo bježeći pred turskom najezdom s prostora središnje Hrvatske. Zaključuje se da blagdanska imena mogu biti vrlo jasnim pokazateljem podrijetla stanovništva pojedinoga mjesta ili skupine mjesta.

Ključne riječi: *Cvjetnica, Veliki tjedan, Kvarner, središnja Istra*

UVODNE NAPOMENE

Kada su vođe Hrvata u 7. stoljeću doveli svoj narod na područje današnje domovine, vjerojatno nisu ni slutili da su taj narod osudili na trajne migracije. Početak onih velikih vezan je uz turska osvajanja naših područja u 15. te osobito u 16. stoljeću, iza čega slijede migracije koje traju do najnovijega vremena, nekad više, a nekad manje intenzivno. Zadnjim smo migracijama zbog ratne agresije bili svjedocima u posljednjem desetljeću prošloga stoljeća, a one ekonomske i danas su na žalost intenzivirane.

Pri rekonstrukciji migracija iz prošlih stoljeća, o kojima više nema živih svjedoka, najbolja su pomoć različiti povijesni dokumenti, a kao pomoćno sredstvo često se koriste antroponomastička istraživanja, tj. istraživanja povijesti pojedinih prezimena, a ponekad kao pomoćno sredstvo služe i toponomastički podatci. Međutim, postoje i drugi vrlo važni pokazatelji migracija, a među njima i jedan važan pokazatelj koji se gotovo nikada ne uzi-

ma u obzir, a to su imena blagdana. U slučajevima kada nije u pitanju utjecaj pojedinih susjednih govora, blagdanska imena mogu biti vrlo jasnim pokazateljem podrijetla stanovništva nekoga mjesta ili skupine mjesta. To vrijedi i za područje Istre i Kvarnera. Ograničimo li se samo na govornike čakavskoga narječja (premda bi i razmatranje ostalih migracija bilo vrlo zanimljivo, osobito onih nakon Drugoga svjetskog rata), čakavce na području Istre i Kvarnera načelno možemo podijeliti u dvije skupine: na autohtone i na one koji su se na ovaj prostor doselili u doba turskih osvajanja iz sjeveroistočnih hrvatskih područja, osobito iz središnje Hrvatske i dalmatinskoga zaleđa, a to pokazuju i blagdanska imena, pa i imena vezana uz tjedan Muke Gospodnje.

ANALIZA BLAGDANSKIH IMENA

Za početnu ilustraciju dobro može poslužiti otok Krk. Svi su mjesni govori na otoku čakavski i svi pripadaju čakavskomu ikavsko-ekavskomu dijalektu, ali među njima postoje razlike koje su uvjetovane različitim vremenom doseljenja na otok i okolnostima u kojima su živjeli. Smatra se da je Omišalj, ili izvorno *Omišej* (usp. Mahulja 2006: 202) prvo mjesto na otoku u koje su se Hrvati naselili već u 7. stoljeću (usp. Lukežić i Turk 1998: 12), pa je sukladno tomu govor Omišlja jezikoslovka Marija Turk svrstala u starinačke arhaično-konzervativne krčke govore (usp. Lukežić i Turk 1998: 302). U dijalektološkim se raspravama redovito upozorava kako je u omišaljskom govoru nekadašnji kratki poluglas dao *e*. Zato se govori *četrtèk*, *peṭèk*, pa su sukladno tomu u Velikom tjednu *Vèli četrtèk* i *Vèli peṭèk* (usp. Mahulja 2006: 352). Istoj skupini arhaično-konzervativnih krčkih govora pripada i Vrbnik s okolnim manjim naseljima (usp. Lukežić i Turk 1998: 302), i to s istim razvojem nekadašnjega kratkoga poluglasa, pa se u Vrbniku govori *Vèli poneđijek*, *Vèli utòrek*, *Vèli četrtèk*, *Vèli peṭèk*¹. U obližnjoj Garici u općini Vrbnik također se govori *Vèli peṭèk*², a primjere imena ostalih dana ne navodim jer sam se ograničila samo na one za koje imam sigurnu potvrdu, bilo iz osobnih terenskih istraživanja, ili istraživanja kolegica, ili iz literature. Mjesto Dobrinj također pripada skupini arhaično-konzervativnih krčkih govora, ali s vrlo specifičnim razvojem samoglasnika *o* na mjestu nekadašnjega kratkoga poluglasa, pa se u Dobrinju Veliki petak zove *Vèli peṭòk*. Takav posebni razvoj poluglasa vrlo jasno pokazuje starinu ovih govora na Krku, a nama ih otkrivaju navedena imena danā u Velikom tjednu. U govorima sjeverozapadne čakavštine čest je i izostanak artikulacije fonema /v/ iz suglasničkoga slijeda *tvrt*, pa odatle npr. vrbničko *četrtèk* za 'četvrtak'.

Ne manje važan pokazatelj autohtonosti pojedinih govora na otoku Krku jest stari pridjev *vèli* u značenju 'veliki'. Nalazimo ga ne samo u već spomenutim starinačkim arhaično-konzervativnim govorima nego i u starinačkim konzervativno-inovativnim govorima Bašćanske doline (usp. Lukežić i Turk 1998: 302), gdje Hrvati također žive već od 7. stoljeća (usp. Lukežić i Turk 1998: 13). Tako se npr. u Bašćanskoj Dragi govori *Vèla še-*

¹ Pučka blagdanska imena u Vrbniku zabilježila sam za svoga terenskoga istraživanja u kolovozu 2005.

² Pučka blagdanska imena iz Garice, Dobrinja, grada Krka, Dubašnice, Sv. Vida i Šotoventa koja se navode u ovom radu, zabilježila je prof. dr. sc. Marija Turk.

*tomâna; Vèli četrtàk; Vèli petàk i Vèla subòta*³. Dolaskom Hrvata u 7. stoljeću na otok romansko je stanovništvo potisnuto u grad Krk, koji je od 12. stoljeća do 1480. bio pod vlašću Frankopana (usp. Bolonić 1981: 57-58, 66; Lukežić i Turk 1998: 10-11). Te su povijesne okolnosti utjecale i na posebnost čakavskoga idioma grada Krka u odnosu na ostale čakavske govore na otoku. Ta se posebnost ogleda i u pojedinim blagdanskim imenima. Doduše, ne u onima vezanim za Cvjetnicu i Veliki tjedan, ali o toj posebnosti nedvojbeno govori npr. staro pučko ime za blagdan Triju kraljeva koje u gradu Krku glasi *Pifànija*. Taj grecizam, koji je prihvaćen preko bogoslužja na latinskom (usp. Vulić 1992-1993: 552), prema mojim spoznajama ne rabi se nigdje drugdje u hrvatskim mjesnim govorima kao pučko ime, pa tako ni drugdje na otoku Krku. U govoru grada Krka rabi se pridjev *veli* kao u starinačkim krčkim govorima, npr. u imenu *Vèli petàk*. Međutim, na području Dubašnice govori se *Veliki pètak*, isto tako u Svetom Vidu, a na području Šotoventa *Veliki pètak*. Premda je iz povijesti poznato da su to migracijska područja, uporaba pridjeva *veliki* umjesto *veli* također upućuje na to. U literaturi se može naći podatak da su područje Dubašnice i Šotoventa knezovi Frankopani sredinom 15. st. naselili Vlasima iz zavelebitskoga područja (Morlacima i Čićima), te da je dio tih Vlaha govorio romanskim idiomom (usp. Lukežić i Turk 1998: 11). Usto su se Hrvati čakavci sa širega područja središnje Hrvatske naseljavali na prostor Istre i Kvarnera. Sjetimo se da je između 1522. i 1527. iseljeno cijelo Plašćansko polje istočno od Modruša, koje je do tada isključivo naseljeno Hrvatima, da je od 1574. do 1576. iseljeno stanovništvo južno od Slunja te da je do kraja 16. stoljeća u potpunosti iseljeno stanovništvo od Ogulina do Vrbovskoga, da je u cijelosti iseljena Kapela, odnosno Kapelsko gorje, te Drežničko i Jasenačko polje na području Bjelolasice. Naravno, većina je tih iseljenika otišla prema sjeveru, ali jedan manji iseljenički krak kretao se prema Istri i Kvarneru i dijelom završio na otoku Krku i dijelovima Istre. Zato nije začudno što je Marija Turk govore s područja Dubašnice i Svetoga Vida svrstala u skupinu doseljeničkih konzervativnijih krčkih govora, a govore s područja Šotoventa u skupinu doseljeničkih inovativnijih krčkih govora (usp. Lukežić i Turk 1998: 302).

Isti odnos pridjeva *veli* i *veliki* nalazimo u autohtonim i doseljeničkim govorima u Istri. Govori čakavskoga ekavskoga dijalekta u Istri su autohtoni. U tim govorima redovito susrećemo imena dana u Velikom tjednu s pridjevom *vèli*, npr. u Kastvu *Vèli petak* (Stolac 1997: 80), u Orbančićima kraj Žminja *Vèli pietàk* (Kalsbeek 1998: 582), u gradu Pazinu *Vèli četrtak; Vèli pètak*⁴. Nasuprot tomu, na području Ceranšćine jugozapadno od Žminja, koje govor pripada doseljeničkomu čakavskomu ikavsko-ekavskomu dijalektu, govori se *Vèliki pètak*⁵. Predci istarskih govornika čakavskoga ikavsko-ekavskoga dijalekta u Istru su se uglavnom naselili iz nekadašnje Modruške županije u središnjoj Hrvatskoj (usp. Salopek 2007: 78-79). U tom se kraju i u 15. i 16. stoljeću dosljedno rabio pridjev *veliki*, a ne *veli*, što potvrđuju i primjeri iz *Modruškoga urbara* iz 1486. (usp. Vulić 2010: 141, 142, 148),

³ Pučka blagdanska imena u Bašćanskoj Dragi zabilježila sam za svoga terenskoga istraživanja u kolovožu 2014.

⁴ Pučka blagdanska imena u Pazinu i Svetom Petru u Šumi zabilježila sam za svoga terenskoga istraživanja u svibnju 1992.

⁵ Pučka blagdanska imena na području Ceranšćine zabilježila je prof. Orijana Matika.

kao i govori potomaka iseljenika iz središnje Hrvatske iz toga doba, koji žive u dijaspori u Austriji i zapadnoj Mađarskoj, a potvrđuju to i govori sadašnjih stanovnika ogulinsko-mo-druškoga kraja. I u govorima potomaka ostalih doseljenika u Istru može se susresti pridjev *veliki*, pa se npr. u Svetom Petru u Šumi govori *Věliki pětak*. Govor toga mjesta nedaleko od Pazina u novijoj se dijalektološkoj literaturi svrstava u čakavski jugozapadni istarski di-jalekt (usp. Lisac 2009: 51). U literaturi je navedeno da je “dočetno *-l* dalo *-a*” (usp. Lisac 2009: 52) u oblicima muškoga roda pridjeva i glagolskoga pridjeva radnoga, što je novo-štokavska značajka. Sukladnih primjera ima i u govoru Svetoga Petra u Šumi, npr. *debèja* ‘debeo’; *bjija* ‘bio’; *platiija* ‘platio’, itd. Takova značajka nije začudna jer je čakavski jugo-zapadni istarski dijalekt genetski štokavski i velikim je dijelom nastao migracijom stanov-ništva iz Zabiokovlja, tj. iz zaleđa Makarskoga primorja (dio Dalmatinske zagore i zapad-ne Hercegovine). Promjena dočetnoga *-l* u *-a*, kao novoštokavski element u tom govoru, pokazuje da je barem dio nekadašnjih doseljenika u Istru stigao u doba kada su se arhaični štokavski govori na području s kojega su iselili već dijelom novoštokavizirali, premda po-vijesni podatci kazuju da je bilo i ranijih doseljavanja u Sveti Petar u Šumi.

Naravno, kao i na Krku, i na kopnu ima starih čakavskih ikavsko-ekavskih govora u kojima se rabi pridjev *věli*, pa je npr. na Grobinščini u zaleđu Rijeke *Věli pětāk* (Lukežić i Zubčić 2007: 466).

Govori otoka Cresa pripadaju čakavskom ekavskom dijalektu, pa se u njima, poput govora toga dijalekta u Istri, susreće pridjev *veli*. Međutim, u tim govorima nazivi četvr-toga i petoga dana u tjednu nisu izvedeni fonološkim inačicama nekadašnjega sufiksa *-rk*, nego su poimeničeni redni brojevi. Zato se prva dva dana Svetoga trodnevlja na područ-ju Beloga na Cresu nazivaju *Věli cetārti*⁶ i *Věli pēti* (Velčić 2003: 514), u Miholaščici *Věli četērti* i *Věli pēti*⁷, u Orlecu *Veli pēti* (Houtzagers 1985: 322). Različite fonološke realizaci-je odraz su dijalekatnih posebnosti pojedinih govora, kao što je npr. svarabaktičko *e* uz slo-govno *r* u realizaciji *četērti* iz Miholaščice.

O dijalekatnoj pripadnosti pojedinih govora svjedoče i pučka imena Velike subote. Po-znato je da jedino taj dan u tjednu nema naziv slavenskoga, nego hebrejskoga ishodišta. U pojedinim skupinama govora čakavskoga ikavsko-ekavskoga dijalekta, pod utjecajem ne-kadašnje staroslavenske liturgije očuvala se realizacija *sobota*, npr. u temeljno čakavskim govorima ogulinskoga područja u središnjoj Hrvatskoj i u većini govora na zadarskom otočju. Na otoku Krku tako je u omišaljskom govoru, pa je sukladno tomu posljednji dan Svetoga trodnevlja *Věla sobōta* (Mahulja 2006: 352). I u Vrbniku je *Věla sobōta*, premda u mlađega naraštaja postupno prevladava inačica *subōta*. Za razliku od tih arhaično-kon-zervativnih govora, u Bašćanskoj je Dragi *Věla subōta*. U Pazinu u Istri je *Věla subōta*, a u migracijskom govoru Svetoga Petra u Šumi *Vělika sūbota*. Realizacija *sabota* u govorima na Cresu, npr. *Věla sabōta* u Belom (Velčić 2003: 514) i *Věla sabōta* u Miholaščici, nastala je pod utjecajem latinskoga bogoslužja, jer u latinskom jeziku ta posuđenica iz hebrejsko-ga u jednini glasi *sabbatum*, a u množini *sabbata*.

⁶ Početni fonem u riječi *cetārti* izgovara se između *c* i *č*.

⁷ Podatci iz Miholaščice su iz mojih terenskih bilježaka.

Na području Kvarnera i Istre nedjelja Muke Gospodnje u pravilu se naziva po običaju blagoslivljanja maslinovih grančica, koji se na našem prostoru počeo širiti od 10. stoljeća. Na otoku Krku za nedjelju Muke Gospodnje uvijek se rabi hrvatsko ime, bez obzira je li riječ o starinačkim ili doseljeničkim govorima. Najčešće je riječ o dvočlanom imenu koje se sastoji od odnosnoga pridjeva na *-ski*, odnosno u obliku ženskoga roda *-ska* i dijalekatnih inačica imenice nedjelja, koja je u ikavsko-ekavskim govorima, kakvi su svi na Krku, uvijek ikavizam, npr. u Omišlju *Maslinskâ neđija* (Mahulja 2006: 147), u Vrbniku i Garici *Māslinska neđija*, u Dobrinju *Maslinska nedija*, u Svetom Vidu *Maslinska neđija*. U svim primjerima iz govora arhaično-konzervativne skupine provedena je depalatalizacija *lj > j*, pa se zato govori *neđija*. Protivno tomu, u konzervativno-inovativnom govoru Bašćanske Drage je *Maslinska neđilja*, odnosno *Māslinska neđilja*, tj. realizacija s fonemom *lj*. Realizacije s *lj* prevladavaju i u doseljeničkim krčkim govorima, npr. *Maslinska neđilja* na području Dubašnice i Šotoventa, ali i drugdje, npr. u gradu Krku *Maslinska nedilja*. Dvočlano ime takvoga tipa susreće se i drugdje u obližnjim govorima čakavskoga ikavsko-ekavskoga dijalekta, pa je npr. u Novom Vinodolskom zabilježena potvrda *Māslinskā neđilja j'šetemānu dan prija Vazmā* (Sokolić-Kozarić i Sokolić-Kozarić 2003: 129). Dvočlano se ime rabi i u Miholašćici na Cresu, ali budući da je riječ o ekavskom čakavskom govoru, glasi *Māslinska neđeja*.

U Omišlju se, usporedno s dvočlanim imenom *Maslinskâ neđija*, rabi i imenička izvedenica sufiksom *-ica* od riječi *maslina*, tj. *Māslinica*. Osobito je zanimljiva meteorološka poslovice iz Omišlja *Āko ne dežjī na Māslinicu, pādat će na jāja* (Mahulja 2006: 147), u značenju 'ako ne bude kišilo na Cvjetnicu, kišit će na Uskrs'. Spomenuta poslovice manje je zanimljiva (premda ne i nezanimljiva) zbog vremenskoga predviđanja, a puno više zanimljiva zbog staroga imena *Jāja* u značenju 'Uskrs'. Naravno, moglo bi se reći da su pučki tvorci poslovice doslovce mislili da će kiša smočiti šarena uskrsna jaja koja se nose u crkvu na blagoslov. Međutim, još donedavno su najstarije žene u mjestu Svirče na otoku Hvaru za Uskrs, usporedno s imenom *Uskārs*, rabile i ime *Jāica*. Poslovice iz Omišlja pokazuje da taj *svirāški* primjer nije bio jedini u čakavskim govorima. Analogijom prema ekavskomu refleksu jata (a možda i prema pridjevu *maslen*), u ekavskom govoru Beloga na Cresu nedjelja Muke naziva se *Māslenica* (Velčić 2003: 219).

Za razliku od navedenih govora u kojima se za nedjelju Muke rabi izvorno hrvatsko ime, u čakavskom ikavsko-ekavskom govoru Grobnika u zaleđu Rijeke rabi se dvočlano ime *Ūličnā neđija*, kojega je prvi, tj. pridjevski dio izveden sufiksom *-nī*, odnosno u obliku ženskoga roda *-nā* od staroga romanizma *ŭlika* u značenju 'maslina'. U pojedinim se opet čakavskim ikavsko-ekavskim govorima može susresti izvedenica sufiksom *-ica* od osnovne pridjeva *ŭličnā*, npr. na području Bakarca *Ūličnica* (Turina i Šepić-Tomin 1977: 210). Isto se ime rabi u čakavskim ikavsko-ekavskim govorima na području Ceraščine u Istri, te u jugozapadnom istarskom dijalektu u Svetom Petru u Šumi. Ime *Ūličnica* inače se može smatrati tipičnim za Istru, osobito u govorima čakavskoga ekavskoga dijalekta, npr. na području Opatije (usp. Miletić⁸ 2005: 256), u Kastvu (Lučić 1997: 189), u Orbanićima kraj

⁸ Cvjetana Miletić rođena je u Kastvu i živi na području Opatije.

Žminja (Kalsbeek 1998: 577), u govoru Rukavca u zaleđu Opatije također *Ūličnica*, uspo- redno s *Ūlična nedeja* (Mohorovičić-Maričin 2001: 304), u Brestu *Uličnica* (Mikač 1933: 220), u Pāzinu *Ūličnica*. U Labinu u Istri, kojega je govor također čakavski ekavski, uobi- čajeno je ime *Ūlišnica* (Milevoj 1992: 241; Milevoj 1994: 29) s promjenom *čn* > *šn*, tj. za- mjenom okluzivnoga afrikata *č* tjesnačnim glasom *š* ispred nazala *n*. Budući da je labinski govor cakavski, realizira se i fonološka inačica *Ūlicnica* (Milevoj 1992: 241), a pod lek- sičkim utjecajem normiranoga književnoga jezika može se čuti i *Cvetnica* (Milevoj 1992: 18), ali prilikom preuzimanja to je ime fonološki prilagođeno i glede naglasaka i glede re- fleksa jata. U čakavskom ekavskom govoru Orleca na Cresu rabi se ime *Ūlišnjica* (Houtza- gers 1985: 385), tj. nakon provedene promjene *Ūličnica* > *Ūlišnica*, provedeno je još i jed- načenje po mjestu tvorbe *Ūlišnica* > *Ūlišnjica*.

U hrvatskim se govorima na jadranskom području obično za imenicu tjedan rabi ro- manizam (prema tal. *settimana*), pa je tako i u imenima Velikoga tjedna. To je npr. *Vēla še- temāna* u Omišlju (Mahulja 2006: 352) i Vrbniku na Krku, isto tako u Miholašćici na Cre- su. U Bašćanskoj Dragi razjednačuju se na udaljenost dva samoglasnika /e/, tj. dogodila se promjena *e - e : e - o*, odnosno *šetemāna* > *šetomāna*, pa je u tom govoru Veliki tjedan *Vēla šetomāna*. U cakavskom govoru Beloga na Cresu je *Vēla šetimāna* (Velčić 2003: 514), itd.

ZAKLJUČNE NAPOMENE

Na temelju navedenih primjera može se zaključiti da pučka blagdanska imena poka- zuju temeljne dijalekatne značajke govora u kojima se rabe, također i inojezične utjecaje, ali su i nenametljivi, premda nezanemarivi pokazatelji migracija. U ovom su radu uglav- nom analizirana blagdanska imena prikupljena od starijih govornika 90-ih godina 20. sto- ljeća, te u ovim početnim desetljećima 21. stoljeća. Na žalost, stanje se ubrzano mijenja jer srednji i mlađi naraštaj uglavnom ne zna tradicionalno pučko blagdansko nazivlje koje postupno pada u zaborav sa svim svojim posebnostima: leksičkim, morfološkim, glasov- nim i naglasnim. Doduše, na području Istre i Kvarnera te su promjene manje izražene nego na ostalom hrvatskom govornom području, ali stara blagdanska imena i tu se pomalo za- boravljaju.

LITERATURA I VRELA:

- Bolonić, Mihovil (1981): *Vrbnik nad morem od početka do propasti Austro-Ugarske, Krč- ki zbornik*, sv. 9, Posebno izdanje, Krk, 302 str.
- Houtzagers, Hubrecht Peter (1985): *The Čakavian Dialect of Orlec on the Island of Cres*, Rodopi, Amsterdam
- Kalsbeek, Janneke (1998): *The Čakavian Dialect of Orbanici near Žminj in Istria. Studies in Slavic and General Linguistics*, vol. 5, Amsterdam – Atlanta, (Rodopi)

- Lisac, Josip (2009): *Hrvatska dijalektologija 2. Čakavsko narječje*, Golden marketing – Tehnička knjiga, Zagreb
- Lučić, Berto (1997): “Kastavske ‘domaće’ besedi”, *Zbornik kastavštine*, knj. 5, Kastav, str. 139-197
- Lukežić, Iva; Turk, Marija (1998): *Govori otoka Krka*, Libellus, Crikvenica
- Lukežić, Iva; Zubčić, Sanja (2007): *Grobnički govor XX. stoljeća (gramatika i rječnik)*, Katedra Čakavskog sabora Grobinščine, Rijeka
- Mahulja, Ivan (2006): *Rječnik omišaljskoga govora*, Riječki nakladni zavod – Općina Omišalj, Rijeka – Omišalj
- Mikač, Jakov (1933): “Godišnji običaji (Brest u Istri)”, *Zbornik za narodni život i običaje*, knj. 29. sv. 1, Zagreb
- Miletić, Cvjetana (2005): *Liburnijski luštrin. Beseda dve po domaći, adamić* – Katedra Čakavskog sabora Opatija, Rijeka – Opatija
- Milevoj, Marijan (1992): *Gonan po nase. Rječnik labinskog govora*, Labin
- Milevoj, Marijan (1994): *Vadin po nase. Rječnik labinskog govora*, Knjižara i antikvarijat Matthias Flacius Illyricus, Labin
- Mohorovičić-Maričin, Franjo (2001): *Rječnik čakavskog govora Rukavca i bliže okolice, adamić* – Katedra Čakavskog sabora Opatija, Rijeka – Opatija – Matulji
- Salopek, Hrvoje (2007): *Ogulinsko-modruški rodovi. Podrijetlo, razvoj, rasprostranjenost, seobe i prezimena stanovništva ogulinskog kraja*, Matica hrvatska Ogranak Ogulin – Hrvatska matica iseljenika – Hrvatsko rodoslovno društvo “Pavao Ritter Vitezović”, Zagreb
- Sokolić-Kozarić, Josip; Sokolić-Kozarić, Gojko (2003): *Rječnik čakavskog govora Novog Vinodolskog*, Rijeka – Novi Vinodolski
- Stolac, Diana (1997): “Jezično blago Kastavštine”, *Zbornik kastavštine*, knj. 5, Kastav, str. 77-86
- Turina, Zvonimir; Šepić-Tomin, Anton (1977): *Rječnik čakavskih izraza. Područje Bakarca i Škrljeva*, Riječko književno i naučno društvo
- Velčić, Nikola (2003): *Besedar bejske tramuntane*, Katedra Čakavskog sabora Cres – Lošinj – Tramuntana – *adamić*, Mali Lošinj – Beli – Rijeka
- Vulić, Sanja (1992-1993): “Utjecaj stranih jezika na neka hrvatska pučka imena blagdana”, *Filologija*, 20-21, Zagreb, str. 551-563.
- Vulić, Sanja (1999): “Iz čakavske tvorbe blagdanskih imena”, *Hrvatski dijalektološki zbornik*, 11, Zagreb, str. 63-73
- Vulić, Sanja (2010): “Jezik Modruškoga urbara”, *Čakavska rič*, god. XXXVIII., br. 1-2, Split, 2010., str. 135-153
- Žic, Ivan (2001): *Vrbnik na otoku Krku. Narodni život i običaji*. Pretisak, *adamić* – Institut za etnologiju i folkloristiku – Povijesno društvo otoka Krka, Rijeka – Zagreb – Krk

ON CROATIAN FOLK NAMES FOR PALM SUNDAY AND HOLY WEEK
IN KVARNER AND CENTRAL ISTRIA

S u m m a r y

This paper analyzes the differences in Croatian folk names for Holy Week and the days of Holy Week. The analysis is based on examples from various Chakavian speeches from the indigenous population that inhabits this area since the arrival of the Croats, and on examples of various Chakavian speech from the populace that inhabited the area after fleeing from central Croatia due to Turkish invasions. The author concludes that the names of holidays can be very clear indicators of the origins of the population of a given location or group of towns.

Key Words: *Palm Sunday, Holy Week, Kvarner, central Istria*

SULLA DENOMINAZIONE POPOLARE CROATA DELLA DOMENICA
DELLE PALME E DELLA SETTIMANA SANTA NEL QUARNERO
E NELL'ISTRIA CENTRALE

R i a s s u n t o

In questo lavoro si prendono in esame le diversità nella denominazione della Settimana santa e dei rispettivi giorni nella parlata croata popolare. L'analisi si basa sugli esempi provenienti da diverse parlate dell'idioma ciacavo della popolazione autoctona che abita queste parti sin dall'epoca di arrivo del popolo croato. L'indagine si basa altresì sugli esempi derivanti da diverse parlate che appartengono all'idioma ciacavo, parlate dalla popolazione che giunse in queste zone sfuggendo alle invasioni Turche nella Croazia centrale. Si arriva alla conclusione che i nomi delle festività risultano spesso chiari indicatori dell'origine della popolazione di una o più località.

Parole chiave: *Domenica delle palme, Settimana santa, Quarnero, Istria centrale*

Podaci o autorici:

Dr. sc. Sanja Vulić profesorica je na Hrvatskim studijima Sveučilišta u Zagrebu. Predaje predmete: Hrvatska dijalektologija; Čakavska književnojezična baština; Jezik Hrvata u dijaspori; Suвремена hrvatska književnost u staroj dijaspori; Hrvatski tisak u dijaspori; Tvorba riječi u hrvatskom jeziku.

e-mail: svulic@hrstud.hr

mobitel: 098-9044425